

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมตามมาตรฐานจัดการเรียนร่วม ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1,2 และ 3 โดยมีวิธีดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 32 คน ครูการศึกษาพิเศษ 32 คน ครูผู้สอนเด็กเรียนร่วม 32 คน และผู้ปกครองเด็กพิเศษเรียนร่วม 32 คน จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต จำนวน 32 โรงเรียน ภาคเรียนที่ 2/2550

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 32 คน ครูการศึกษาพิเศษ 32 คน ครูผู้สอนเด็กเรียนร่วม 32 คน และผู้ปกครองเด็กพิเศษเรียนร่วม 32 คน รวม 96 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสำรวจที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์การประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนร่วมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2543 (2544 : 20-22) แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านสภาพการดูแลที่เคร่งครัด
2. ด้านสภาพการดูแลที่ปฏิเสธ
3. ด้านสภาพการดูแลที่สมยอม
4. ด้านสภาพการดูแลที่ปกป้อง

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วม แนวทางการประเมินมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม ซึ่งมี 13 มาตรฐาน 22 ตัวชี้วัด ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการสร้างแบบสำรวจ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. นำข้อมูล / แนวคิด / ความรู้ที่ได้รับ มากำหนดขอบข่ายเนื้อหาสาระ รายละเอียด การสำรวจ การหาหลักฐานอ้างอิง และเกณฑ์จัดระดับคุณภาพ 3 ระดับ ใน 4 ด้าน คือ ด้านสภาพการดูแลที่เคร่งครัด ด้านสภาพการดูแลที่ปฏิเสธ ด้านสภาพการดูแลที่สมยอม ด้านสภาพการดูแลที่ปกป้อง และเกณฑ์จัดระดับคุณภาพให้ครอบคลุมของขอบข่ายการศึกษาวิจัยมากขึ้น

4. สร้างข้อคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในแต่ละด้าน คือ ด้านสภาพการดูแลที่เคร่งครัด ด้านสภาพการดูแลที่ปฏิเสธ ด้านสภาพการดูแลที่สมยอม ด้านสภาพการดูแลที่ปกป้อง จำนวนทั้งสิ้น 48 ข้อ

5. นำเครื่องมือขอความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ปรับปรุง โดยการผ่านผู้เชี่ยวชาญ 2 รอบ ในรอบที่ 1 โดยให้ปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือตามคำแนะนำผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 2 ปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญโดยไม่มีการทดลองใช้เนื่องจากเครื่องมือได้ผ่านการทดลองจากผู้เชี่ยวชาญในระดับสูง จาก 5 ใน 7 ในระดับดี และไม่สามารถหาเด็กมาทดลองได้ในสภาพจริง ตลอดจนพ่อแม่ผู้ปกครองในระดับประถมศึกษา และมีความรู้ด้านการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 7 ท่าน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

5.1 นายบรรลุ นครศรี ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนบ้านสองห้องวิทยา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

5.2 รศ.ดร.สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์ กศ.ม. (การวัดและการและการประเมินผล) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล-การทดสอบทางการศึกษาและผู้บริหารการศึกษา กศ.ค. (การวัดและการประเมินผล) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย Western

5.3 นางชุตติกาญ เทศขันธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน รองผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลกระสัง จ.บุรีรัมย์

5.4 ผศ.ดร. อรพรรณ นิ่มตุง กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ) ศศ.ค. (หลักสูตรและการสอน) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนตลอดการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5.5 ผศ.ดร. อร ชันธุ์ประดิษฐ์ กศ.ม. (การสอนภาษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างและพัฒนาสื่อการสอนตลอดจนผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

5.6 นายสมบัติ คุ้มไข่น้ำ ปริญญาโทด้านการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาพิเศษ รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

5.7 นางสิริรักษ์ ภาภิรมย์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว) ผู้เชี่ยวชาญในฐานะครูชำนาญการศูนย์การศึกษาพิเศษและผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 9 จังหวัดขอนแก่น

โดยสรุปจะเห็นได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความหลากหลายครอบคลุมด้านการบริหาร การศึกษาทั่วไป การบริหารการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด และประเมินผลผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์

6. นำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาแบบสำรวจของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากแบบสำรวจการศึกษาคู่มือการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่จัดทำขึ้น จำนวน 48 ข้อ เมื่อหาค่า IOC ตามสูตรแล้ว พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ย 0.50 ขึ้นไป จำนวน 40 ข้อ แสดงว่าข้อคำถามมีความต้องการมีความตรงเชิงเนื้อหา วัดตามจุดประสงค์ได้จริง

7. นำผลการวิเคราะห์หาค่า IOC ของแบบสำรวจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ความในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมิน และคัดเลือกข้อที่มีคุณภาพได้จำนวน 40 ข้อ

8. นำแบบสำรวจไปทดลองใช้ในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 11 โรงเรียน จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ 32 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 11 คน ครูผู้สอนเด็กเรียนร่วม 11 คน และผู้ปกครองเด็กพิเศษเรียนร่วม 10 คน แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) ตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient)

9. ปรับปรุงแบบสำรวจและจัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาคุณภาพการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมตามแบบสำรวจของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1, 2 และ 3 นั้น โดยมีขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือ จากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เพื่อขออนุญาตทำการเก็บข้อมูลตามแบบสำรวจจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ปีงบประมาณ 2550 โดยใช้แบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ถึงผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่ออนุญาตทำการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลจากแหล่งข้อมูลของโรงเรียน

3. ผู้วิจัยนำแบบสำรวจออกทำการเก็บข้อมูลตามเกณฑ์กับ โรงเรียนกลุ่มโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม จึงออกเก็บแบบสำรวจกลับคืนด้วยตัวเอง ได้แบบสำรวจคืนจำนวน 96 ฉบับ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 96 คน จำแนกได้ดังนี้ ผู้บริหาร โรงเรียน 32 ฉบับ ครูผู้สอนเด็กเรียนร่วม 32 ฉบับ และผู้ปกครองเด็กพิเศษเรียนร่วม 32 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วนของแบบสำรวจ
2. กำหนดรหัสคุณภาพการประเมิน เพื่อบันทึกข้อมูลที่ได้โดยมีระดับคุณภาพ ดังนี้

2.1 สภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม

คะแนน	คะแนน	ระดับ
4.51 – 5.00	หมายถึง	คุณภาพระดับดีมาก หรือ เห็นด้วยอย่างมาก
3.51 – 4.50	หมายถึง	คุณภาพระดับดี หรือ เห็นด้วย
2.51 – 3.50	หมายถึง	คุณภาพระดับปานกลาง หรือ เห็นด้วยปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	คุณภาพระดับน้อย หรือ ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.50	หมายถึง	คุณภาพระดับปรับปรุง หรือ ไม่เห็นด้วยเป็นอย่างมาก

2.2 ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของผู้ปกครอง เด็กพิเศษเรียนร่วม

คะแนน	ระดับ	ระดับ
4.51 – 5.00	หมายถึง	คุณภาพพระคัมภีร์ดีมาก หรือ เห็นด้วยอย่างมาก
3.51 – 4.50	หมายถึง	คุณภาพพระคัมภีร์ดี หรือ เห็นด้วย
2.51 – 3.50	หมายถึง	คุณภาพพระคัมภีร์ปานกลาง หรือ เห็นด้วยปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	คุณภาพพระคัมภีร์น้อย หรือ ไม่เห็นด้วย
1.00 – 1.50	หมายถึง	คุณภาพพระคัมภีร์ปรับปรุง หรือ ไม่เห็นด้วยเป็นอย่างมาก

3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน
แกนนำจัดการเรียนร่วมตามเกณฑ์รายการตัวชี้วัด จากการตอบแบบสำรวจ จำแนกตามรายชื่อ
รายด้าน และในภาพรวม โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคุณภาพการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกน
นำจัดการเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้ One Way ANOVA

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (วิราพร พงศ์อาจารย์. 2542 : 161)

จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) (วิราพร พงศ์อาจารย์.

2542 : 178) จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum Si^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง
	n	หมายถึง	จำนวนข้อคำถาม
	S^2_i	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนสอบแต่ละข้อ
	S^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 73) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2546 : 89) จากสูตร

$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X_i	แทน	ค่าของหน่วยกลุ่มตัวอย่างแต่ละหน่วย
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2$	แทน	ผลรวมระหว่างผลต่างกำลังสองของค่าตัวเลขแต่ละตัวกับค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance : ANOVA) (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2546 : 249) จากสูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบเพื่อ ทราบความมีนัยสำคัญ
MS_b	แทน	ค่าประมาณความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square Between Groups)
MS_w	แทน	ค่าประมาณความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square Within Groups)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY